

HIRDETÉMÉNYEK.

Előzetési pénz és a kiadás körüli panasz...
valamint a lap szelemi részét illető
minden közlemények ideintéendő.

Hétfőtől levelek csak ismert kizsoltól
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábsopetitors egyszeri beiktatásáért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábsopetitorsért 20 kr.

Hirdetést vagy reklamot magában foglalt
ujdontság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Szerda, augusztus 24

164. szám.

Debreczen, aug. 24.

Nem vagyunk többé kizárólag földmivelő állam, mint a hogy nemzetgazdászaink nevezték bennünket, hanem vagyunk iparos-állam is, mert erre utal bennünket az idő, az ország benépesedése és az, hogy államunk egy részében a lakosság kizárólag ipartüzésre van szorítva, a föld nem ad megélhetést, a kézműipar és a gyáripar van hivatva arra, hogy fentartsa népünket.

Az a nagy verseny, mely Amerikából, Ausztráliából és Indiából tolokodik felénk, megtámadta mezei gazdálkodásunkat, malmaink leszállították termeléseiket, mivel a piacok egy részét elvesztették, sajnosan kell éreznünk, hogy a nagy termés mellett is a gazda tönkretűnésével fél s emiatt panaszkodik.

Nem Oroszország, nem Románia egyedüli félelmes versenytársunk többé, hanem minden földrész, ahol a mag könnyen adja meg a gazda reményét és a szállítás könnyű és gyors.

Oroszország és Románia termelése a Fekete-tengeren átjut a világ piacra, ennek tehát csaknem olyan hosszú utja van Angliáig, mint a többinek, ezzel versenyezni csak úgy lehetne hogyha még alantabb eszközletnének a szállítások az Adriára, hogyha pénzügyi politikánk nem egyedül és kizárólag abban összpontosulna hogy minél magasabbra esigázzuk az átalakítók, az iparágak fejlettebb részének adóját, hogyha kereskedelmi, ipar és földmivelési, tehát általában közgazdasági politikánk komolyan foglalkoznék az ipar gyorsabb fejlesztésével, s arra való piacok keresésével és ne egyedül a nyers termelést tartaná irányadónak mindenkben a kormány.

Tudjuk, hogy a fejlettebb ipar piacot keres és talál is. A mi piacunk a Balkán félsziget lehet, hogyha iparunk-

nak helyet keresünk, arra kell fordulnunk, amerre a Duna folyik és bizonyára itt fogunk szemben találkozni az orosz érdekekkel.

Hanem épen ezért kell a magyarországi iparosnak élelmesnek is lenni, nem csupán szolidnak, mert piacot csakis élelmeség által szerezhethet és tartthat fent.

A közgazdaszat ezen ágának fejlesztéséről már egy évtized folyama alatt irunk, volt időnk annak fejlődését figyelemmel kísérni s gyakori összehasonlításokat tenni a mezei gazdálkodás és az ipar fejlődése között, és ez utóbbi határozott fölényben van ama fölött, csak hogy míg a földmivelés tömegesen jelenik meg mindenütt, az ipar fejlettsége csak a kiállítások alkalmával tűnnek ki, tebat szórványos a hazában.

A földmivelés nem halad olyan erőteljesen, mint kellene. Az ezen századbeli ötvenes, majd a hetvenes évek voltak azok, amikor a gazdasági egyesületek által hatalmas lendületek nyert a földmivelés, korunkban megáll a fejlődése, irodalma improduktív mintha csak arról volna szó, hogy nem kellene-e visszamenni az őstermelési rendszerre.

A mezei gazda megáll a termése mellett és mivel a malmok nem veszik a kész anyagot, azon tűnődik, ha nem volna-e jobb semmit sem termelni, hanem az nem jut eszébe, hogy a gazdák érdeke az volna, hogyha közraktárakat állítanak fel, ahol terményeiket értékesíthetnék, hogy a gazdák malmokat építhetnének, amelyek keveebb haszonnal ugyan de talán nagyobb sikerrel dolgozhatnának, mint a kizárólag részvényesek malmai.

A mezei gazdák ma már épen úgy az ipar támogatására vannak utalva, mint mások, nem állunk, nem állhatunk tehát ott, hogy államunkat kizárólag földmivelő államnak tekintsük.

Allami fejlődés csak ott lehetséges, ahol a földmiveléssel együtt halad, bármelyik maradozzék ezek közül hátra, a másik kettő megéri azt és bizony beáll a visszaesés bennök is.

A kormánynak tehát kötelessége felelősen arra, hogy e hármast szövetésnek utjából elhárítson minden akadályt, amennyire lehetséges. A kormány kötelessége pedig abból származik, mert végeredményben minden szál az ő kezébe fut össze, és az ország erejét ezen szálak összege képezi.

— Ö Felségét a királyt Magyarországon legközelebb az ősi hadgyakorlatok alkalmával tartandó utazásán, I. aró Fejérváry honvédelmi miniszter mindenütt kísérni fogja. Azonkívül a magyar kormányt Nyitra báró Orozy, C-aktorján gr. Széchenyi és Bedekovics miniszterek fogják képviselni. Déván és Kolozsvárt Tisza miniszterelnök lesz jelen. Gróf Kálnoky külügyminiszternek szintén szándékában van — valószínűleg ez már Bismarck herceggel való találkozása után lesz — a zárhadgyakorlatok alatt Déván és Kolozsvárt a királyi udvarnál tartózkodni.

Magyarország áruforgalma. Az országos statisztikai hivatal most teszi közzé a kimutatást Magyarország áruforgalmáról Ausztriával és más országokkal f. évi március hóban. E kimutatás szerint kitért a behozatal 10,423 dbot és 1,211,532 métermázsát; a kivitel pedig 3,861,558 db-ra, és 2,315,040 métermázsára rugott. A kivitelnél a több tételek: 2,593,680 db donga Franciaországba, Németországba, és Franciaországba, 317,047 métermázsába, 110,743 métermázsába, 216,644 métermázsába Ausztriában, Németországba 20,128 mm. árpát és 11,508 mm lisztet, Angliába 11,128 mm. árpát és 47,305 mm. lisztet, Svájcba 37,745 mm. búzát és 9851 mm. lisztet szállítottunk.

A jövő évi budget-vel foglalkozott a legutóbbi ministertanács s mint a Pol. Corr.

írja az utóbbi igen gyorsan folyt le. Mint korlátozásánál a lehetőségig ment, a rendes kiadásoknál a megtakarítások igen jelentékeny igékeznek, s ily módon a rendes költségvetésben a bevételek s kiadások közt az egyensúly majdnem elérhető lesz. A rendkívüli költségvetésben is nagyobb megtakarítások eszközölhetnek s így a budget általában véve igen kedvező lesz. A költségvetés végleges megállapítását szeptemberre hagyták, a mikor Tisza miniszterelnök visszatér Ostendéből.

A delegációkat — az O. E. szerint — október hó utolsó napjaira fogják összehívni.

Az ismétlő fegyverek beszerzése ügyében tudvalevőleg elhatározottat, hogy nemcsak a sorkatonaság, de a honvédség is el láttassék vele. A közös hadügyminiszterium azon álláspontot foglalja el, hogy előbb a sorkatonaság teljes szükséglete s csak aztán fedeztessék a honvédségét. Fejérváry honvédelmi miniszter pedig szeretné, ha a honvédség egyidejűleg láttatnék el ismétlő fegyverekkel és ezért ezek átozoztatásának szándékos megállapítását fogja kérni.

Külföld.

A bolgár ügyben a hatalmakhoz intézett orosz körjegyzék szövege megfelel a kívonatoknak, mely a jegyzékről korábban közzététett. Legfeltűnőbbek a jegyzék befejező sorai. Ezekben azt jelenti ki Oroszország, hogy ő egymaga nem fogja kötelezőnek elismerni a berlini szerződést, mi azt jelenti, hogy alkalom adtával ezt Oroszország is megszegi, ha a hatalmak, Bulgáriát illetőleg, nem ragaszkodnak a szerződéshez.

A hatalmak pedig elvileg egyetértének abban, hogy a szerződés fentartandó s Koburg fejedelem trónralépése ellenkezik a szerződéssel; de nincs senki, ki a berlini szerződésért helyt álljon.

Törökország vonakodik közbelépni s a többi hatalom nem mutat erre hajlandóságot. Tegnap éjjel egy távirat azt jelenti, hogy Németország bulgáriai képviselőjét rög-tön Darmstadtba helyezte át. Ezt most megegyez-folják; a német képviselő még hosszabb ideig Szófiában marad.

ő kezdett. Az igaz, Elek, hogy töled kitelhetőleg megnehezted álláspontját. Már háromszor igen nagy összeget fizetett érte, s most, ha Bécebe megy, kétszeres jövedelmüket veszed igénybe.

Elek gróf elégedetlen mozdulatot tett. — Ugy kell élnem, mint hozzám illik, boszankodott.

Különös mosoly húzódott át a grófné arcán.

— No, természetes. Az igaz, hogy néha nem hozzád illőleg is élsz, de hát az engem mind nem érdekel. Te tedd, a mit akarsz, csak arra kérlek, hogy jövőre kisére szerényebbek legyenek igényeid, mert bekövetkezhetik, hogy nemcsak Florentin, de magam is nagyon kielégíthetlenné találjuk igényeid.

A gróf arca sötét pirban égett, s alig bírta elnyomni a feleletet, mely ajkán lebegett. Halgatott.

A grófné felemelkedett, s kezét bucsura nyujtá:

— Ha Bécsben akarsz tartózkodni, számithatsz rám, — mondá, — csak azt ne követe d tölem, hogy én is oda kövessék.

A piziny, gyöngéd kezeket ajkaival érintette a gróf.

— Mégis csak derék asszony vagy, — mondá.

Különös tekintettel nézett rá a nő. — Minden guyy eltűnt a titokzatos szép szemekből, gyöngéd vonás húzódott a szép met-setű ajkak felé, s csöngő, tiszta hangja reszketett kisse, a mint szólt:

— Hagyd azt, Elek. Sohasem tartottam hozzá igényt, hogy jó legyen és mégis különös, oly jól esik az embernek azt hallani, hogy jó. — Hirtelen elhalgatott, s két kezét férje vállaira téve, fűrkésze nézett a szemibe.

— Igazán úgy gondoltad, hogy derék vagyok? — kérde. Nem, nem, — ne is felelj, szólt mohón, s homlokát futó ag ajkaival érintve, lendes, csipős hangján folytatta: — Isten veled. Mulass jól.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A paplakban.

— Regény. —
Irta WILD E.
fordította Laky Imre.
(Folytatás.) (3)

Elek gróf jól ismerte őt. Itt többé sem kérelem, sem rábeszélés nem használ.
— Így tehát segítségemet nélkülözniem kell, mondá. Azért ne gondold, hogy feladom terveimet. — Legközelebb hallani fogsz rólam.

— Ugy tehát sok szerencsét kívánok vállalatodhoz, de ha szabad tanácsot adnom, Elek, ugy jobb, ha gyd abba, hiszen ugyis csak azért vállalnád hivatalt, hogy Bécsben élhessél.

— Es ha ugy lenne is?
— Ugy nem látom be, mi szükség ily ürügyet használni fel.
— Fanny örülni fog, ha egy pár hetet Bécsben tölthetünk.

Kémlelve fűrkészte szavai után a fiatal gróf Lajos bárót. Aztán folytatta:
— Nem tudsz valamitja Fanny tervéről, ugyanis, hogy ő jövő tavaszig itt akar maradni?

— En sokszor napokig felé sem megyek a kastélynak, s nem is szoktam róla kérdezősködni, hangzott a báró közönyös felelete. Ez elhatározás bizonyára sok örömet fog Florentinnek okozni.

— Valószínűleg, — mondá vontatva Elek gróf. De Fanny nagyon szeszélyes, s addig még azaszszor is másra határozhatja magát. Elek gróf megpödrölte bajuszát s hirtelen felállott.

— No de itt az ideje, hogy menjek. Nem jössz velem?

— De igen, a délutánra oda ígérkeztem. A két ur elhagyta a szobát, s killepe a paplakból a kastély felé vezető utra térték.

HARMADIK FEJEZET.

Fanny grófné bajló pongyolában hevert egy chaise longue-on. Előtte áll Elek gróf, s bucsuzott.

Három napig tartott látogatása, s reméte, hogy rábírja a grófnót a bécsi tartózkodásra, de eslatkozott. A kis idages grófné fejébe vette, hogy ezt a telet vidéken tölti. „S ha itt nem maradok, — mondá, — ugy megyek magyarhoni birtokainkra. Hallani sem akarok a nagy városról.”

— De csak nem élhettek örökké falun! — kiáltott fel indulatosan a gróf. — S te jól tudod, Fanny, hogy nálad nélkül nem mehetek Bécsbe.

A kis grófné egy guyyos pillantással mérte végig férjét.

— A világ már megszokta azt, — mondá, — hogy minket ne sokszor lásson együtt.

— A világ, eh, mit törődünk mi a világgal! De rokonaid száfele kifogást fognak az én tartózkodásom ellen táálni, míg a te kívánságaid előtt mindig meghajolnak.

— Igen le vagyok kötelezve. Tehát csak azért legyek veled, hogy Bécsbe mehesz? Hátha eszembe jutna nekem is gy kis feltékenykedés?

— Ne élcelődj, Fanny, soha sem volt ahoz tehetséged. — Az egyedüli ok, a miért nem akarsz velem jönni — — —
— Nos, beszélj?
— Penger báró.

A grófnéből ezüst csengésű kacaj tört ki. — Talán Otthellóm akarsz lenni, édesem? kérdé vidáman. Az rosszul illene hozzád s nem sok hasznod lenne belőle. Ne aggódj! Ha itt maradok, azt egyrésztől Florentinért teszem, másrésztől Erben bárónét akarom boszantani, ki kétségbeesik, ha megtudja, hogy itt maradok. Te, édes Elekem, elismere-m, hogy itt nagyon unatkozni s Magyarországon sincs jobban, hja, de mit tehettek? — Fanny beszéljünk komolyan, szólt kérő hangon a gróf. Ez az az örökös semmit-

tevés engem megöl, Bécsben talán sikerülni fog — — —

Fanny közbe szólt:
— Talán diplomata akarsz lenni?
— Beszéltem Pengerrel. Alig hagyott szóhoz jutni. Ő kereken megtagadta pártfogását.

Fanny bölintott.

— Ezt lehetett is várni, — mondá, — neki megvannak saját elvei. S most az ő pártfogása nélkül akarsz magadnak jövőt csinálni?

— Egész egyszerűen függetlenné akarom tenni magamat.

— Dicséretes elhatározás. De valyon kirtartasz-e mellette. Nem, ne szólj, jól tudod hogy sohasem csináltam, s nem is fogok csinálni szemrehányásokat. — En mindig felhasználtam befolyásomat, hogy folytonos zavaraidból kiségitsek, s te sohasem ellenkez-tél. Te édesem sohasem gondoltad meg, hogy semmiesem tarthat örökké, s az én követeléseim is ellentállásra találhatnak?

Elhallgatott, s kémlőleg tekintett férjére.

— Florentin részéről soha, — felelt az biztonszággal, — s a mi a bárónét illeti — — —

— El ne feledd, hogy Florentin gyűn-géden szereti anyját, kinek pedig rég terhére vagyunk.

— Azt magam is éreztem; de, Fanny, most jut eszembe, nem kellene engem oly róvidlátónak tartanod: neked egy titkod van.

— Nekem?
— Igen Neked és Florentinnek. Ez a titok, mit én nem nem ismerek, nyitja annak, mért enged mindég Florentin követeléseidnek, — s — — —

A kis grófné közbeszólt:
— Feleded, mily feltételek alatt jegyeztettünk el. A boldogult Wolfeck báró magára vállalta adósságaid kifizetését, s egyáltalán rólad rangodhoz illően akart gondoskodni. Igéretét teljesíté is haláláig, s halála után Florentin, miut özvegye folytatja, amit

ban
G Y A R.
telére.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

Berlinből jelentik hétfői kelettel. A kabineteknek tárgyalásai, melyeket a Bulgáriára vonatkozólag követendő közös eljárás iránt folytattak, eddig nem vezettek pozitív eredményre. Azonban az okvetlenül várható, mivel teljesen egyetértésben abban, hogy Koberg herceg eljárásának törvénytelen volta nem tűrhető. A beavatkozási mandátumnak a portára való ruházása nagy nehézségekbe ütközik. Biztosan állítják, hogy Oroszország ily irányú javaslatára, mely azonban forma szerint még nem következett be, nem állanak rá az összes hatalmak. A szultán sem igen mutatkozik hajlandónak a szerepet elvállalni. — Koberg herceg vonatkozását, hogy a filippopolisi osztrák-magyar olasz és angol konzulokat elfogadja, itt oktatásnak mondják s a herceg államférfi tehetőségére vonatkozólag nem valami kedvező következtetéseket vonnak belőle. — Késégbe vonják, hogy Nelidov nagykövetnek itt politikai missziója volna.

Egyházkerületi közgyűlés.

(Folytatás a második naphoz)

Az egyházkerületi közgyűlés ülésének végén a kisajszálási tanítók fizetés ügye tárgyalatott, mely már a tavaszi közgyűlésen is, mint felebbzett ügy szünyegen forgott; hanem akkor visszahagyott a felebbzőknek, hogy az annak megvilágosítására szükséges adatokat is betérjessék. Az ügy különben röviden az, hogy a kisajszálási egyház, miután a közbirtokosságtól iskolai cze-lökre kapott 800 hold föld egyrésztől birodilag elűtetett, a tanítók 1883 előtti díjlevelet állította vissza, a mely határozatot az egyházmegye is jóváhagyta. A tanítók ez ellen, mint fizetés megosonkítást okozó határozat ellen felebbztek. Azonban a kerületi közgy. is, tegnap fél órai vita után helybehagyta a presbyterium határozatát, ugy azonban, hogy az 1883 óta beállított három új tanítónak fizetés levélét, mely magasabb értékű az 1883 előtti kelteknél, érvényben hagyta. A büntető jogi tanszékre tegnap 8 szavazattal többséggel megválasztott dr. Ozory István az egyházkerületi közgyűlés még tegnap megerősítette új állásában s a tanszékre meg hívással a debreczeni egyház presbitériuma bizatot meg. E tanszékkel járó fizetést Debreczen sz. kir. város közönsége fedezi. A főgymnásiumban a classica litteraturai tanszékre megválasztott tanár, Décey Imrét pedig, ki szintén megerősítettet, a Péczei nyelv alaplól fizetik. — Ugyanezak a tegnapi közgyűlésben történt meg az Audaházi Szilágyi intézet megüresedett — helyeire való felvétel. Kitez kérvényező közül felvételtek: Paksi Sándor fia Béla, s Magyar Gézának fia Adorján, rokonok, továbbá kisdéi Rhedey Ferecz fia István, mindhármán szon feltétel alatt, ha a feltételi vizsgát sikerrel leteszik. A jövő iskolai évre (1888/89) felvételre elsősorban előjegyeztetik Ercsey Dező fia Dező.

Délután segélyegyleti választás a sz. t. m. n. y. közgyűlés tartatott, melyen elhatározatott, hogy mivel a Szondy Kenossey alap kamatjából a múlt évben semmi sem fizetett be, — a hátralékos kamat a jövő évi költségvetésbe vétetik föl. A segély egytel bevétele a múlt évben 3335 frt volt; szabályszerint ennek kétharmadrésze

segélyképen kiosztandó, egyharmadrésze pedig tökéltendő. A közgyűlés elfogadta a választmány amaz indítványát, hogy 2000 forint kiosztassék, 1035 frt pedig a tőkéhez csatolt ssék. A 2000 forintból 35 egyház kapott segélyt, ez az összeg egyházmegyénként így oszlik meg: n. bánya egyh. m. 3 egyh. 150 frt, beregi e. m. 1 egyh. 50 frt, érmeleki egyh. m. 4 egyh. 250 frt, n. szalontai e. m. 1 egyh. 50 frt, n. károlyi e. m. 4 egyház 200 frt, mármaros agocsai e. m. 4 egyh. 200 frt, f. szabolcsi e. m. 3 egyh. 150 frt; alsó szalontai e. m. 2 egyház m. 150 frt. szathmári e. m. 3. egyház 150 frt. Huszonhárom egyház kérvénytelen volt a közgyűlés elutasítani.

— Harmadik nap. —

Debreczen, aug. 24.

A harmadik napi ülés elől a közgyűlési tagoknak már csaknem fele, főként a világi elem elutazott; az itt maradtak is oly lassan, hogy a tanácskozás nem elebb mint fél 10 órakor a szokott 9 nyeyit, voltak megindíthatók.

A tegnapi ülések jegyzőkönyvének felolvasása és hitelítése után következett a Baldócy alapítvány jövedelméből a tisztán-tuli egyházkerületre eső 2500 frt miként leendő főhasználásának eldöntése. A kiküldött bizottság javaslata értelmében a 2500 ftból 800 frt a főt. püspök urnak adatik, a fennmaradó 1700 frt pedig a múlt évben megállapított arány szerint pusztuló és uséges egyházak (680 frt.) lelkészek özvegyei és árvái (680 frt) és csekélyebb javadalmazású lelkészek között (340 frt) osztatik ki a már megállapított feltételek mellett.

A főgymnásiumban az 1887/8 iskolai évben a tanárkar javaslatahoz képest mint segéd-tanár Szentgyörgyi Kálmán szenior és Papp Gusztáv végzett hittanhalgató, helyettes tanár pedig Dr. Halász Sándor fog alkalmaztatni.

Eljenzéssel vétetett tudomásul az, hogy Kovács Ferencz, a békésbányai egyházmegye tanácsbírája a debreczeni főiskolában tervezett tanárképzőintézet javára megajánlott 2000 forintot befizette.

Az Apaffy alapítvány (4000 forint tévi járulék a kincstartól) tanügyi czelokra történt felhasználásáról, a Nagy József fele alapítványi ösztöndíjak kik által való élvezetéről és bizonyos alapítványokból ösztöndíjat nyert tanulókról szóló jelentések tudomásul vétettek.

Félegyházi Bénéjám nyugalmozott tanár beadványa a gymnásiumi tanítás érdekében, véleményezés végett kiadott a tanügyi bizottságnak.

A h. - b. ö. s. z. ö. r. m. n. y. i. g. y. m. n. s. i. u. m. érdekében a közoktatásügyi miniszter leirtott főt. püspök urhoz, hogy hasson oda, miszerint ezen középiskola kettős: gymnásiumi és polgári iskolai jellege szüntetessék meg és abba csakis gymn. tanulókat vétessenek föl.

A püspöki megkeresése a h. - b. ö. s. z. ö. r. m. n. y. i. g. y. m. n. s. i. u. m. egyház presbyteriuma tudatta, hogy a már megnyitandó tanévben megszünik a kifogásolt kettős jelleg s a gymnásiummal eddig kapcsolatban lévő polgári iskola helyett az egyház a 5. 6. dik elemi oszt. visszaállítja.

A hazai irók és művészek társaságának a könyvvadász és elarusítás érdekében az egyházkerülethez intézett megkeresése tudomásul vétetett.

Szerelemly S. és Décey Mária tartozása ügyében, kik mint Vincze Miklós jogutódai a kollégium részére még 1847 ben elzálogosított 163 holdnyi jankatalvi nemesi birtok zálogvisszaváltási jogtól bár még 1879 ben elesetek, a közgyűlés igen méltányos, nemes határozatot hozott, a meennyiben megbízta a főiskolai gazdasági tanácsot, hogy Szeremley S. és Décey Máriaival kísértsen meg méltányos egyezséget hozni létre, — a mely természetesen kötelező erejűvé csak az egyházkerület jóváhagyása után válik. A közgyűlés elrendelte a veszélyesen megrongálódott főiskolai imaterem meenyezetének kijavítását 5600 frtnyi költséggel, mely az u. n. régi épített pénztrábról fog fedezetelni. A renorálás terveit minden díj nélkül Pecz Sámuel műegyetem tanár, a czepléd utcai templomnak is tervezője, készítette.

Tárgyalatott továbbá a tápintézet helyiség építéséről szóló javaslat s a tápintézet újra szervezésének ügye. A gazdasági tanács s a kiküldött kerületi bizottság javaslata folytán a közgyűlés elhatározta, hogy a tápintézet részére új épület emeltessék a Tóth Béla építésnek tervei és költségvetése szerint, a volt kórház és tornatanári lak telkén. A költségek 9—10,000 frtra vannak előirányozva s az építés még az év folyamán megkezdetik, hogy az új konvikus a jövő iskolai év elején már megnyitható legyen. A tanárkar pedig utasított, hogy a tápintézet ügykezelést minél előbb készítse el, hogy a tavaszi egyházkerületi közgyűlés letárgyalhassa. A költségek fedezésére pedig a tápintézet alapnál 10,000 frtig hitel nyittatik, mely összeg 10 év alatt visszafizetendő. A régi lakást odahagyni kénytelenített Örvényi Vilmos torna tanár részére 300 frt lakpénz rendeltek.

A főiskola gazdaság természetrajzi muzeumáról mindeidzig nem lévén sem leltár, sem katalógus, a közgyűlés utasította Kovács János tanár muzeumot, hogy febr. 1-ig leltárt készítse s e, melyet a muzeumi bizottság fog felülbírni. Segítségére ez időre egy napidíjas írrok s egy famulus fog adatni. A tanárkar pedig megbizatik, hogy a jövő közgyűlésre adjon javaslatot egy katalógus készítés iránt is; ugyanezzel kapcsolatban a tanárkar és gazdasági tanács figyeime felhivatott a még mindig rendezetlen Szönyi féle 21 láda ásvány gyűjtemény rendezésére is.

Tárgyalatott és megállapított a főiskola költségvetése az 1887—88. tanévre. Meglett sürgetve a főiskolai számadások mielőbbi összeállítására, mire névze György Elek főiskolai pénztárnok megnyugtató feiavlóosítást ad.

A költségvetés főbb tételei:

I., a tanszéki alapnál szükséglet 53797 fr.

fedezet 46603 f. 81 kr

hiány 7193 „ 16 „

II. a közszükségleti alapnál

fedezet 29578 „ 92 „

szükséglet 22338 „ 92 „

többlet 7239 „ 99 „

ebből lévén fedezendő a tanszéki alapnál 7193 frt 14 kr mutatkozó hiány így fedezeti többletül mutatkozik 46 frt, 83 kr.

Ezen két fő czimleten kívül vannak még a kórházi, könyvtári, szépművészeti, énekkari ösztöndíj, tápintézet és ösztöndíj alapok költségvetései, melyeknek szükségleti és fedezeti összegei még ugyanannyira rugnak, mint a fentemlített két legnagyobb

alapszükségleti és fedezeti összegei együtt véve.

A közgyűlés elrendelte a péterfai utcai Menyhart János féle tanári lakásnak, hová most dr. Kovács Sándor fog költözni, 3200—3300 frtnyi költséggel járó átala kítását.

Tóth Sámuel főjegyző felolvassa az egyh. ker. népiszkolai tanügyi bizottság jelentését az egyházkerület által népiszkolai tan. könyvek irására hirtetett pályázat eredményéről s az ez iránt tett intézkedésről. Tudomásul vétetett, s ugyanezok az esperesi kar felhivatott, hogy igyekezzenek odahatni, miszerint a kerület minden nép iskolájában a kerület által kiadott tankönyvek használ-tassanak.

Ülés vége felé felolvastott a középiskolai felügyelő tanács elnökének a kerületben lévő 10 ev. ref. felekezeti gymnáziumról szóló terjedelmes jelentése, melyből kitünik hogy e középiskolák fenntartó testületei jelentékeny áldozatokat hoznak, hogy az új középiskolai törvény követelményeinek megfelelőleg biztosíthassák iskoláik lételet.

Napi hírek.

— Dr. Schlauch Lőrincz. az új nagyváradai püspök tegnap d. u. érkezett Nagyváradra. Az érkező püspököt a püspök-ládányi áldomásnál Vattay Géza főszolgabíró Bihar megye, Zajnay és Flóris kanonok a várad egyházmegye nevében üdvözölték. A várad palyaházban a püspököt a város nevében Sal Pálayaház polgármester üdvözölte. Innen a püspököt kocsi a székesegyház elé vittek, hol őt az előirt egyházi szertartások szerint a káptalan s a megyei papság fogadta; egyházi ruhák fölvétele után ünnepélyesen az egyházbába vonult; elmondattak a szokott imák melyek elmondása után az előbbi renben a kinevezett főpásztor palotájába hajtatott, hol a különböző hatóságok, testületek u. m. l. a káptalan és papság; a g. kath. káptalan és klérus, a katonaság, Bihar megye, Nagyvárad város, a kir. törvényszék, ügyesség és járásbíróaság, a többi egyházfelekezetek, a jogakadémia, főgymnásium, áll. főreáliskola posta és távirda igazgatóság, adófelügyelőség s illetékszábas, orvos és gyógyszerészek, kath. néptanítók egylete, iparos testület, „Bihar megyei növénylet“, hírlapírók, — u. r. a. d. a. l. m. t. i. s. z. t. e. k. s. b. t. z. t. z. e. s. e. i. t. u. g. a. d. a. el. az instelláció ünnepe ma 9 órakor kezdődik a székesegyházban „Veni Sancte“ val, mely után felolvastatnak a kir. adománylevel, a pápának megerősítő bullája, s a káptalanhoz egyházmegyei papsághoz, s a néphez intézett bullák! a megerősítő bulla magyar nyelven is felolvastatik a székről. Ezután az új főpásztor latin nyelven első beszédét intézi káptalanához s papjaihoz, kiknek nevében Nogáll püspök ő méltósága válaszol s következik a papság engedelmességi hódolata. Ez az új püspöknek magyar szentbeszéde követi a szöszékről a néphez, melynek befejezésével kezdők az ünnepélyes mise, s ezt a pápai áldás zárja le. A püspökkel együtt annak vendégeként utaztak Nagy Váradra gr. Károlyi István és gr. Széchenyi Pál miniszter.

— A népfelkelő tisztjelöltek tegnap este a „Korona“ szállodában tartott összejövetükön elhatározták, hogy figyelmen kívül fogják hagyni a m. k. honvédelmi miniszternek azon rendeletét, mely utasítja a honvéd-

kerületi katonai parlok az őszi nagy költésükön való népfelkelő tisztjelöltes a p. a. t. i. k. közökiképzésre alkalmas gyelman kívül való hogy a népfelkelőknek kellene be tokhoz, s ugyanezén a honvédelmi minis miszerint a gyakorló népfelkelő tisztjelölkülönböztesse meg a így ők is készek le korlatokon.

— A budape konyegyetem min beiratások az 1887. évi szeptember hó lag 12-ig tartatna 3 nap alatt dekáni pou belül kellő nyert rektori enged iratkozni. Szept. 2 npon belül az új késeének kellő igaz ságu vallás és Kö engedélyezi kivétel a rektori hivatalba A szűlésznői tanf szept. 1-én kezdő tartatnak az orvos ut, orvo-kari tele.

— Kinevezé vényszék elnöke, jogász, a múlt év növendékét a veze kir. törvényszékhez nevezte ki.

— Szabad- ket megváltoztat Rober Román ellet semmisségi panaszá semmisségi ok gyat detése végett a tá esküdt k nem az el. A kir. Curia pontját — mint al mondván, hogy az szának nem tud ajde szerint az esküdté való visszatérése ségképen azt a he lalni, amelyen elő

— A királ bécsi lapnak írja 1848 májusának el előtt oly erősen b városban az ablak nehogy kár essék Chievo és Tombet rák csapatok tartó csatározás f. j. l. t. rohogása is tiszt falakon egyes be nyitabb volt, érezt gr. tábornasragny cz Taxis H. ostrom parancsnok St. Spirito bástya ráibélül a közepét mikor a glaci- el irányában Chievo boanyag a jobb s három huszár vág ágyugolyó üdvözö elgurulva, kissé t három lovas me a golyót, megmut osó segélyével a imerni; egyikük v másik Mensdorf ordonnacu haszn tólag izgatott let a főhercegezh, h Eközben így szö nekéri, hogy a f ténjék.“ Mikor a löveget többen m meg érezhetőleg mikor Ferencz J átesett.

— Kaba ü virad Kabára, a vét egy ösmerete Holnap tartatik gyei gazdasági e vasmarha és sert valamint az állam ünnepély iránt m lődés s arra Deb kiráudalni.

— Bleyer ki minden évben sunkat, hogy itt megérkezett.

— A filox valamennyi város boosított ki. A k bek közt, hogy megalapításék, ország összes sz A rendes évi viz a községi előjár és néhány értelme rends évi jelent hoz. Erdekes a l elrendeli, hogy l fectiokat talál, a teni a ministériu távirati jelentést lentés eltlőrléséve tett el a gyors el

A mint eltávozott a gróf, izgatottan járt alá, s fel a hülg.

— Titok, — titok, — mormogá halkan.

Igaza van. E tulságos engedékenységnek fel kellett tünni. Oh, mennyire szeretném, ha nem tartozna rám. — Ez az érzelem oly nyomasztó, oly lealázó — — a gondolatot, hogy mindenki tudhatja, nem lennék képes elviselni.

Ugyanezon időben mikor a házastársak bucsut vettek, Wolfeck báróné házfelügyelőneje Schön Gertrud asszony, szobájában ült, s mélyen elmerült egy levél olvasásában, melyet kezeiben tartott.

Schön Gertrud asszony, vagy a mint nevezi szokták: Schön asszonyság, hatalmas, megtermett nő volt. Tojásdad alakú arczát tulságos veres bőr fedte, s kicsiny, éles szemei izgatottan mozogtak szemgödreiben.

Elhalt férje a néhai Wolfeck bárónak mindene, ukyszólván jobb keze volt. Mikor férje a báró halála után egy évvel elhalt, ő nyerte el az özvegy báróné házában a házfelügyelőni állást.

Hanyagul támasztotta csinos állat kezeibe s mely sóhajjal tisztáta el magától a levelet.

— Erthetlen, suttogá magában. Ki tud ily firkán elokosodni! Az bizonyos, hogy itt valami titok van a dologban, melyet boldogult férjem ismert. Mily rosszak is a férfiak!

Egy árva hangot nem árult el előttem! Szeretném tudni, hogy a levél író mit értett ezzel a „gyermekem“ megszólítással? Ah, a ki ezt megtudná mondani! Olvassuk csak el még az egész.

A levelet újra felvette s halkan olvasni kezdett:

„Schön ur! Alig hogy utazásomból megérkeztem, értesültem a báró haláláról. Mondhatom, hogy ez esemény fájdamasan meghatott. Szivesen vizsgáltam volna özvegyét, de ön féltogahatja, mi tart a Waldeck kastély meglátogatótól vissza. Es mégis kimondhatlan vágy

tölti el keblem gyermekem után, forró vágy tölti el szívem, hogy öt karjaimba ölelhessem, — szívemhez szoríthassam. Fog-e valaha ez s vágy teljesülni? Irjon haladéktalanul posta restante a megállapított cím alatt, hogy el tud-e jönni néhány napra, mert igen sok beszélni valóm van.“

— Sok beszélni valója van? — ismétlé Schönné gondolkozva.

— Mit rejthet ez, — s ki lehet a levél írója? Férjem négy éve, hogy meghalt, s azt idgen azt hiszi, még most is él. — Csak se juthetném legább, ki ő? De el sem tudom képzelni ki lehet. Ez örületes! hogy jöjjeik nyomára a titoknak!?

Schön asszonyság mely gondolatokba merült. Nemsokára örömmel emelte fel fejét.

— Jó gondolat! Megvan! Megvan, — kiáltá győzedelmesen.

— Válaszolni fogok férjem nevében; ő beteg nem tud maga írni, de én kérem teljes bizalmát, — így lesz jó, így minden ki derül.

Es szokatlan gyorsasággal készült az írásához. Mikor Elek gróf kocsija elrobogott, elkészült a levél, s pár perczel később már Schön asszony újra a régi volt. Nyugodtan rendelkezett a cselédséggel, mintha egyáltalán semmi kiváncsiság sem háborítaná.

NEGVEDIK FEJEZET.

Hetek multak el az elbeszéltek után. Az ősz igen szép volt, de hamar elkövetkeztek a téli hideg napok.

A woflecki park kis tavát csillogó jéglepel borította már, s az utolsó zóldet néhány szomorú fenyőfa képviselte.

Fanny grófné a kastély egy ablakánál állott és sajátságos gonosz mosolylyal ajkán tekintett le a lábainál elterülő téli tájképre.

Nem volt egyedül. Háta mögött keresztbe font karokkal állott Perger báró, s a más-kor nyugodt homlokon az elégedetlenség könnyű felhői látszóttak.

— Fanny, ön mára nagyon rossz han-

gulatban van, szót csendesen, nem minden árnyalat nélkül hangjában a guynak.

A grófné vidáman felkaczagott, s csin-talan mosolylyal arczán fordult Lajos báró felé.

— Ugy találja, cousin?

— Igen, s miért ily rozsg hangulatban? — Lehet azért mert Erben báróné ter-veim feletti bánatában migrainet kapott, mely nem fog megszünni egész este. Nem lehet mindenki olyan szent, mint a jó báróné, ki szentérmelmei daczára Pál tisztelendő urat legnagyobb gyölöletével tiszteli meg.

Fanny utolsó szavai után élesen nézett a báró szemébe:

A báró arczán hirteleni felindulás futott át, aztán közönyösen kérdé:

— Miért kellene a papot a bárónénak gyölölni?

— Azt már magam is kérdeztem, — mondá megszokott mosolyával a grófné. — A báróné magavisetele miundeddig egész talány előitem. Hát azt nem vette ön észre, hogy a mostoha mama ön iránt sem igen lát-szik valami nyájnasnak?

— Bocsanat, grófnó, ily felfedezéseket az ember magában szokott fojtani.

— Rendreutastás akar ez lenni? kérdé vidáman a hülg.

— A mint önnek jobban tetszik hangzott a közönyös felelet.

A grófné könnyedén Perger vállairz tette kezét s mélyen szemébe nézve kérdezé:

— Nem is szabad már önnel foglal-koznom?

Homlokán futó pir húzódtott át.

— Az lég elmult, — felelt nyugodtan. A grófné oly közel hajlott hozzá, hogy haja arczát érinté.

— Azt nem hihetem Lajos, — suttogá. Oh! hol van az idő, mikor elragadtatással esün-gött tekintetemen! Többet ért önnek egy mo-solyom mindennél a világon.

— Ez öt évvel ezelőtt volt, — felelt

— De hát még is csak szavakat kijet-tette. Oly érzékeny, tüzes tekintet volt ez, mely a paplakkali fiatal leányt már egyszer megremegette.

A báró mélyen felsohajtott, de nyugodt maradt.

— Ha egyszer azt mondtam önnek, ugy az igaz is volt, de ne feledje el, Fanny, most nagy köztünk a gát.

En jól tudom, hogy ön akkor veim csak kaczer játékot üzött. Férjét féltékeny-nyé akarta tenni, ez volt az egész.

A grófné hevesen ráta é kezét.

— Csak ön gondolta ugy — —

— Nem csak én, de mások is, — szakitotta félbe a báró. — Egyszer családhat-tam, s többször nem akarok. Ön unatkozik, grófné, s az elszegényedett Perger báró játékaikhoz jó eszköznek kinálkozik.

A hülg, mintha jeges vizár érte volna, megrázkódott.

— Fidoné! Elszegényedett! Mily utá-latos szó. Különbén, jegyezze meg, én nem így gondolkozom, csak békét akarok önnel kötni.

— Békét? En önre sohasem haragudtam. Ha én önnek egyszer hittem, az az én hibám volt. —

— Báró, ön engem kétségbe ejt. Hagy-juk az egészet. — Jöjjön ülünk be, s beszéljünk inkább Katalin-napi estélyünkről.

Megfogta a báró kezét, s egy dívánhoz húzta.

— Ugy, oda üljön le. Az jó meleg, s ké-nyelmes hely lesz ilyen hideg, érzéketlen embernek.

Ne féljen, nem fogok többet az elmult időkről beszélni. S oly epedve, oly gyöngé-den nézte, mi alatt beszélt, hogy a báró akaratlanul viszonzá lángoló tekintetét.

(Folyt. köv.)

a péterfai utcai lakásnak, hová fog költözni, megjelölve a járótálat

felolvassa az bizottság jelenlévő tagjainak a népiskolai tantervvel kapcsolatos intézkedéseiről, amelyek az esperesi népiskolájában a gyerekek használatára

atott a középiskolai tantervnek a kerületi tantervvel szembevetéséről, amelyből kitérnek a tantervvel szembevetéséről, amelyből kitérnek a tantervvel szembevetéséről

vez. az új nagyteremmel, amely a püspök-ladafőszolgabíró Birononok a váradi káptalan nevében Salgóter. Innen a püspök-ladafőszolgabíró Birononok a váradi káptalan nevében Salgóter. Innen a püspök-ladafőszolgabíró Birononok a váradi káptalan nevében Salgóter

akirályi tüzkeresztége. Egyik bécsi lapnak írja egy előkelő egyéniség: 1848 májusának egyik kora reggelén Verona előtt egy erősen bőmbőlték az ágyuk, hogy a városban az ablakokat mind kikellett nyitni, nehogy kár essék bennök. Az egész vonalon Chievo és Tombetta között, melyet az osztrák csapatok tartottak megszállva, oly heves csatározás folyt ki, hogy a kis fegyverek roppogása is tisztán hallható volt, sőt a várfalakon egyes helyeken, — hol a terrenum nyitabb volt, érzhetően is vált. — Radetzky gr. tábornaszergy főhadiszállásánál és herceg tábornagy tábornoknál is a tábornaszergy főhadiszállásánál és herceg tábornagy tábornoknál is a tábornaszergy főhadiszállásánál és herceg tábornagy tábornoknál is

akkor velem tréjt feltékeny egész. el kezét. — szakszer csatlódnak. On unatkozik, Penger báró jáozik. zár érte volna,

ett! Mily utámeg, én nem akarok önnel am haragudtam, am az én égbe ejt. Hagyjunk be, s beestélyünkről. s egy divánhoz

jó meleg, s kédeg, érzéketlen bbet az elmúlt, oly gyöngé, hogy a báró tekintetét.

kerületi katonai parancsnokságokat, hogy náluk az ősi nagy hadgyakorlatokhoz saját költségükön való részvétel mellett jelentkező népfőlkeltő tisztjelöltek fogadják el és a patáik között. — Oket a továbbvaló kiképzésre alkalmas nyújtó eme rendelet figyelmén kívül való hagyására az szolgálatot, hogy a népfőlkeltő tisztjelölteknek közlegényekként kellene berukkolni az egyes csapatokhoz, s ugyanezt kérvényezni is akarnak a honvédelmi miniszterhez, hogy rendelje el, miszerint a gyakorlatokra netalán berukkoló népfőlkeltő tisztjelöltek valamely jelvényvel különböztessék meg a többi közlegénységtől s így ők is készek lesznek részt venni a gyakorlatokon.

A budapesti kir. magyar tudományegyetem mind négy karában a reádes beiratások az 1857-88 tanév első felére f. évi szeptember hó 1-én kezdődnek és bezárólag 12-ig tartanak. Szept. 13-tól számított 3 nap alatt dekáni és 16 tól számított 8 napon belül kellőleg idokolt folyamodókat nyert rektori engedély alapján lehet csak beiratkozni. Szept. 24-től számított további 8 napon belül az utólagos beiratkozást, az elérésnek kellő igazolása mellett a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszter engedélyezi kivételesen a hozzá címzett és a rektori hivatalban benyújtandó kérvényre. A szülészni tanfolyamra a beiratkozások szept. 1-én kezdődnek és bezárólag 15-ig tartanak az orvoskari dekanátusban (Üllői ut, orvoskari telep).

Kinevezés. A nyiregyházi kir. törvénytörvények elnöke, Olchváry Pál végzett jogászt, a múlt évben a debreczeni főiskola növendékét a vezetése alatt álló nyiregyházi kir. törvénytörvényekhez díjtalan joggyakorlókká nevezte ki.

Szabad-e az esküdteknek helyüket megváltoztatni? Skrabák Gézánek Rober Román elleni sajtóperében a vádlott semmisségi panaszában azt is felhozta egy semmisségi ok gyaránt, hogy a verdíct kihirdetése végett a tárgyaló terembe visszatért esküdtek nem az előbbi helyüket foglalták el. A kir. Curia a semmisségi panasz eme pontját — mint alaptalant — elvetette, kimondván, hogy az eljárás szab. 70-ik szakaszának nem tudjonható olyan értelemben, mely szerint az esküdteknek a tárgyaló terembe való visszatérése után azok mindenike szükségképen azt a helyet legyen köteles elfoglalni, amelyen előbb ült.

A királyi tüzkeresztége. Egyik bécsi lapnak írja egy előkelő egyéniség: 1848 májusának egyik kora reggelén Verona előtt egy erősen bőmbőlték az ágyuk, hogy a városban az ablakokat mind kikellett nyitni, nehogy kár essék bennök. Az egész vonalon Chievo és Tombetta között, melyet az osztrák csapatok tartottak megszállva, oly heves csatározás folyt ki, hogy a kis fegyverek roppogása is tisztán hallható volt, sőt a várfalakon egyes helyeken, — hol a terrenum nyitabb volt, érzhetően is vált. — Radetzky gr. tábornaszergy főhadiszállásánál és herceg tábornagy tábornoknál is a tábornaszergy főhadiszállásánál és herceg tábornagy tábornoknál is a tábornaszergy főhadiszállásánál és herceg tábornagy tábornoknál is a tábornaszergy főhadiszállásánál és herceg tábornagy tábornoknál is a tábornaszergy főhadiszállásánál és herceg tábornagy tábornoknál is

Kaba ünnepe. Holnap nagy nap virad Kabára, a melynek országos hírnevét egy ősméretes közmondás szerezte meg. Holnap tartatik ugyanis meg itt a hajdume gyei gazdasági egyesület által rendezett szarvasmarha és sertésállítást, az ekeverseny, valamint az állami földjázás. E gazdasági ünnepély iránt meggyeszte nagy az érdeklődés s arra Debreczenből is többen fognak kirándulni.

Bleyer József e kiváló táncztanító, ki minden évben megszokta látogatni városunkat, hogy itt tanfolyamot nyisson, már megérkezett.

A filoxerát illetőleg a minisztérium valamennyi város és megyéhez körre deketet bocsátott ki. A körrendeletben foglaltatik többek közt, hogy a filoxera terjedése pontosan megapapítások, ezental minden évben, az ország összes szőlőterületei megvizsgálandók. A rendes évi vizsgálatokról, a bizottság, mely a községi előjárásról kiküldötte, a kertgazda és zehány értelmesebb szőlőbirtokosból áll, rendes évi jelentés kiadandó a minisztériumhoz. Erdekes a körrendelet azon pontja, mely elrendeli, hogy ha a bizottság valahol új infektioakat talál, arról azonnal tartozik értesíteni a minisztériumot. — Az igaz, hogy eddigi távirati jelentést kellett adni, de a távirati jelentés eltörölésével reméljük hogy nem töröltetett el a gyors eljárás is, melylyel a terjedést

akadályozzák. E helyen megemlítjük azt is, hogy nem volna-e jó, ha a veszélyeztetett Boldog és Varja kerti szőlők azonnali kiirtását rendelné el a rendőrség? azon terület szőlőinek már ugy sem igen vehetik hasznát a birtokok, s jobb a bajt esirájában elfojtani, mint későn sopánkodni a megváltoztathatlanon. A filoxerát meglehet állapítani, de itt a feltaláló n m igen nyughatók babérait, — gyorsan kell tenni!

A szerbtövis irtása már a rendőrség által fogantatva véget ért. Nem rég hívtak fel a tanyai birtokosok, a rendőrség részéről, hogy az irtást szigoruan vegyék fogantatva, mert különben büntetés alá esnek. A szerbtövis, mely a határt évek óta fenyegeti, az idén különösen veszedelmesen lépett fel, s heylesendő a rendőrség erőlyes intézkedése.

Ohati esendület. A múlt héten szombaton Ohat pusztán, a város tulajdonát képező bérleten 75 mező-kövesdi munkás a szolgálatot megtagadta, sőt garázdálkodva a tanyabirtokokra botra kelt. A verekedésben sokan kaptak ütlegeketde különösen egy béres szenvedett súlyos sérüléseket. Mészaros Kálmán alkalmat ki értesült a zavargásról, három lovas rendőrrel jelent meg a színhelyen. A zavargók neki sem engedelmessé kedtek, s meg sem hallgatták a kapitány csilapító szavait, ki kenyeften volt az egykei őrsparancsnokságtól segélyt kérni, mit a csendőr képeben meg is kapott. Ezekkel is csak három nap alatt — sikerült a rakoncátlan tömeget megfékezni, — és lecsillapítani. Most már ezen esetből kifolyólag világosan kitészik, hogy vagy meg kell szaporítani a lovas rendőröket, mert hét száz ember csak nem elég nagy Debreczen város határának őrszérére legalább huszra szaporítani vagy pedig óhajtanó lenne, hogy a város e két nagy bérletét, hol több mint 900 lélek lakik, s mely a várostól mesze fekszik; a nagy hortobágyi rendőrség pedig sok teendője miatt, de meg a távolság miatt is, mely Ohattól elválasztja, erre nem alkalmas, — szintén óstátnak be az egykei őrsparancsnoksághoz, mert onnan gyors segélyt kaphatnak a veszély esetében az ohatiak, mig ellenben akár a mitai biztos, akár a városi esend vagy rendőrséghez fordulnak, mig azok oda jutnak, százszor meghalhatnak veszély esetén.

Tolvajlás. A Hük kerületi rendőrkapitányságtól értesülünk, hogy tegnap reggeli virradóra a Miklós utcán egy szegény mosónőnek az udvarra t regetett ruháit ellopva valami ismeretlen jómádár. A tolvaj különösen előszeretettel viselgette a férfinget iránt, mert azokból nagy mennyiség ragadt kezeibe, mig mást nem igen bántott. A rendőrség megindította a nyomozást, de mindeddig senkire sincs gyau.

Leégett község. Szászhermány brásóme gyei szász község tegnap dében leégett. A szerencsétlenséget fokozta, hogy egész nap szélvész dühöngött a Bácsaságon.

Petőfi Sándor debreczeni esaiádi életéből. Ráth Mór most adja ki Arany János hátrahagyott leveleit. — E levelekben sok érdekes adatot találunk a két nagy költő, Arany és Petőfi közti barátságra vonatkozólag is. — E levelek alapján a „Nemzet” rajzolja most Petőfi mint családapát, így egy helyen ezeket írja: Petőfi Zoltán a nagy költő egyetlen fia, miut tudjuk, 1848. december 15-én déli 12 órakor Debreczenben született; a Harminezad utcában, az Ormós szabó házában, melynek kapujára az vala írva: „A ki bejött ez udvarra, tegye be az ajtót, mert kimség a dísznó.” Petőfi az örvendetes esemény közölgése felől már decz. 1-én értesít Arany Jánost: „Ohajtva óhajtom látni cserfakoszorus fiúkidet, aztán meg keresztfiatok vagy leányitok is meg lesz 15 ike táján”. A nagy napon pedig azt írja neki: „Kedves barátom, csak pár szót írrok: apa vagyok, a többit olvassd a fehér papirosról, szintegy leolva-hatod mintha ráírnám. Ma dében született fiam, kit holnap vagy holnapután fogunk megkeresztelni. Keresztapja és keresztanyja bizonyos Arany János és Arany Jánosné lesz. A fia neve Zoltán. Oelünk benneteket! szerető barátot Petőfi Sándor.”

Sporttalók Debreczenen át. A nyáron két sport férfi ejtette utjába városunkat félországra szóló sport utazásában. Az egyik gya og tett meg egy olyan óriási körutat, melynek irányát Kolozsvár, Nagybánya, Debreczen, Kassa, Tatra Fűröd, B. Gyarmat, Budapest, Tihany, Pécs, Zenta, Szege, N. Várud és Kolozsvár jelöli. Ez a nagygyalogló Borbély György, tanár jelölt, egykor a debreczeni főis ota növendéke s a kolozsvári atletikai klub első bajnoka, ki június 29 ke óta a következő utat gyalogolta be: Janius hó 29-én indult meg Kolozsvárról s onnan Zsibón Nagybanán, Szatmáron és N. Károlyon át Debreczenbe ment gyalog, a hol pár napot töltött. Onnan Tokajra, Kassán, Lőcsén és Késmárkon át a szepesbélai csappok barlangot látogatta meg, a honnan ismét Tatra-Fűrödre indult. Ott pár napig tiszta időre várt, hogy a Lomaiot megmáshassa, de a tiszta idő nem jött meg és ő tovább tolygatta útját Dobsina, Murány, Rima-Szombat, Losonc, Alsó Sztrigova felé és Kékkőn át, a hol irányt változtatva B-Gyarmaton és Vácon át Budapesre érkezett. Budáról aztán a Balaton-vidékre indult, a hol nyugati parján mglátogatta Fűrödet és Tihanyt. Innen Pécsre indult, onnan Mohácsra s innen Szabadkán át Zentára. Zentáról

szombaton délután 2 órakor indult, fél 4-kor volt T. Kanizsán és fél 9-kor Szegeden. Innen v sárnap reggel indult Várhelyen és Csabán át Nagy-Váradra és onnan Eledvidékén át haza Kolozsvárra gyalog. — A másik sportból körutazó Varady József tanár ki kerék páron utazott, ki a mi Hortobágy pusztáknak is megmutatt: a csodálatos velocipéd járművet. Ez az ur, utjában következő kelyeket ejtette: Balassa-Gyarmat, Losonc, Rimaszombat, Miskolcz, Tokaj, Nyiregyháza, Dorog, Hajda Bösörmeny, Debreczen, Nagy Hortobágy pusztá, B-Ujfal, Mezőpeterd, Nagyvárad, Nagy Szalonta, Kis Jenő, Simád, Arad, Vinga, Temesvár, Újpeés, Párdány, Katalinfalva, Ecska, Nagy-Becserek, Aradóc, Józsefalva, Újvidék, Szent-Tamás, Szadadka, Pálos, Sakova, Bezdan, Batina, Mohács, Szerdékény, Pécs, Sasd, Kolozsvár, Nagy-Bajom, Inke, Inars-B rény, Nagy Karizsa, Kis-Komárom, Sármelek, Hévíz, Keszthely, Szigliget, Bad esony, Tapolca, Sümeg, Zalabér, Sasvár, Rába-Hídvég, Sombathely, Hermán, Köszeg, Nagy-Bajom, Sopron, Nagy és Kis Cenk, Kapuvár, Csorna, Győr, Pér, Kis-Ber, Moor, Sz-Fehérvár, Martonvásár és Tétény, A legübb vidéken a hol csak megfordult, nagy érdeklődést tapasztalt a sport iránt s ennek tulajdoni ja a meglepően szives fogadtatást melyben oly gyakran részesült. A körutja azonban sokkal fáradságosabb volt mint két év előtti páciis utja, mert utaink rendez körülmények közt se a versenyeknek a külföldi kitünő országutakkal; az idén pedig hozzájárult a rendkívüli szárazság is, — melynél fogva az utak némely helyütt a feneketlen homok és por miatt kerékpáron teljesen járhatatlanná váltak, ugy hogy ismételtén mérföldnyi távolágokra gyalogolnia és a nagy hőségben a gépet is tolnia kellett.

7-es szám. Ha a szentírás lapjait forgatjuk, számtalanszor találkozunk a 7-es számmal. Miadjár a teremtés vele kezdődik. Hat napra teremtésten a mennyt és a földet, a 7-en megnyugovók. 7 évig szolgált Jákob a Szép Rachelért, Bilha szolgáló leánya 7 lelket szült neki; Pharao 7 kövér és 7 sovány tehénről 7 teli s 7 üres kalászlól ámodott. Az ur a vizeket Egyiptom földén vérré változtatta s e csapás 7 napig tartott; 7 csapással látogatta meg Jehova egyiptom népet; kiköltözésük előtt 7 nappal ették Izrael fia a kovásztalan kenyeret; Noé 7 pár tiszta állatot s 7 pár madarat vett be bárkájába; Salamon templomának építése 7 évig tartott; 7 unokája vala az istenfélő Tóbiásnak; Dániel 7 oroszán közé dobott; Sz János jelenésében 7 csillagról, 7 pecsétes könyvről, 7 szarva bárányról, 7 szemről, 7 angyalról, 7 trombitáról és 7 fejú állatról tesz említést. — A 7-es szám még a klasszikus ókorban is nagyban szerepelt. Ki ne hallott volna a világ 7 csodáiról? A lyrán 7 har volt; 7 vitéz vivott Thésza előtt, a városnak 7 kapuja volt; Göröghoznak pedig 7 bölcsé. — Homer születése helyéért 7 város veteledék; a Nilus a tengerbe 7 torkolatlan szakadt; 7 halmon emelkedék az egykori viágváros, a hatalmas Róma. — Az égen 7 csillagzat tündököl: a szivárványnak 7 színe van; a német császár ezeltört 7 választófejedelem választá; a 7 éves háboru szerzett a porosz Frigysnek a hatatlan nevet. — Aeschilustól 7 tragédiát bírnak, Sophoklestól szintén 7-et. A hunnok 7 vezér alatt jönek az országba, a magyarok szintén 7 alatt; 7-en esküvének hűségét Arpáduak; Erdély ezimerében 7 vár látható; 7-ik Gergely pápa neve mindig fennmarad a történetben; a római kath. egyházban 7 szentség van. — Hát annak a 7 vitéz svábnak ki ne hallotta volna híret, kik egy iszonyu piszkával indítottak háborut „egy” nyul ellen.

Cicero beszédei. Dr. Bozóky Alajos jogakadémiai igazgató, M. Tullius Cicero I. II. és XIV. filipkáját fordította le magyarra. A három beszéd 3 kis füzetben jelent meg Nagyváradon, Hügel Ottó kiadásában. A tanuló ifjuság a híven és magyarosan fordított beszédeknek nagy hasznát veheti. Egy egy füzet ára 36 kr.

Biharmegyei hírek. Mükedvelői előadását vasárnap este a n. váradí Wöber szálló udvari helyiségében. Több mükedvelő adta elő Berczik „Nézd meg az anyját” című vígjátékát. Az előadás a szépségmu s nagyobbrészt a szereplők szüleitől álló halgatóságnak tetszett és e tetszésnek több ízben adott hangos tapokban kifejezést. — Lédere Dezső N. Várud szüötte, ezen kitünő fiatal hegedűművész szép tehetségét Bécsben is felismerték. Lédere ugyanis a bécsi operához szerződötték. Uj vasut megálló hely. A közlekedésügyi miniszter tudatta Biharvármegyével, hogy Ér-Semjén község kérelmére megengedte, hogy a bihari helyi érdekű vasut Érsemlyén község szomszédságában épült órháznál megálló hely létesíttessék. E hely azonban egyelőre csak feltételes lesz. — Vaddisznó vadászat. A székelyhidi erdőben vaddisznó vadászatot tartottak, amelyen sokan vettek részt. — A vadászat tartama alatt három vaddisznó keült a szerenczés vadászok fegyvere elé. — Méhészeti előadást tart Nagy Zsigmond méhészeti vándortanító Bihar megye egyes községiben. — A B-Ujfaluban működő Csatári Gézi szini consortium jávára a város intelligens ifjusága mükedvelői előadás rendezését határozta el. Csépreghí „Sárga osikó”-ját fogják előadni. E mozga-

lom élén Boros Gyula gyógyszerész, Nárásy Géza méreők urak állnak. A mükedvelői előadás után táncz lesz a városi hágyteremben.

Husarak.

Megálapítva bejelentve 1887. augusztus hó 24-től aug. 31-ig.

30 kr. Erdei Jánosnál Morgó utca 587 szám alatt.

32 kr. Kolb Jakabnál Pfa 687 sz. a.

34-36 kr. Rác Györgynél Czegléd utca 2599 sz. alatt.

36 kr. Balogh Jánosnál Mester utca 1371 sz. alatt és Csapó utca 471 sz. a. Rác Györgynél Csapó utca 10 sz. a. Rózsater 10 sz. a. Erdei Jánosnál Hatvan utca 1517. sz. a. Kolb Jakabnál Mester utca 1113 sz. a. Rózsater 10 sz. a. Erdey Ferenchnél Csapó utca 240 sz. a. Bárány-utca 2284 sz. a.

44 kr. a háron izr. székben a piacon. Minden többi bejelentett 22 mézarszékben pedig 40 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Debreczen, 1887. aug. 23.

Legújabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredati táviratai. NAGYVÁRAD aug. 24. Schlauch püspöknek ünnepélyes beigtatása ma d. e nagy fényvel vége ment a székesegyházban az előre megálapított program szerint óriási közönség jelenlétében. Az új püspök remek magyar szent beszédet intézett a néphez.

SZOFIA, aug. 24. T o n c s e v el-fogadta Ferdinánd fejedelem megbízatását a kormány megalakítására vonatkozólag.

A budapesti gabonafőszderöl.

Aug. 23.

Buzában ma nem jelenthető vátozás; a kínálat kocsiszállítványokban elegendő volt. Nagyobb tételkre s rövid határidőben szállítandókra a malmok nem reflektáltak s szükségleteiket kiesben fődözvén, nyugodt irányzat mellett változlanul a te napi árakat fizetik. A forgalom 17000 mmászára tehető. Rózsa a gyér kínálat következtében változatlanul szállár. Arpa el volt hanyagolva s még olcsóbb árakon is nehezen kelt. Zab változatlan, megtartotta árát. Tengeri kínálat hiányában igen szállár.

A határidők csöndesen indultak, azonban később ismét megsziárdáltak. A déli tőzsdén az irányzat szállár maradt. Eladott: buza tavaszra 7.35-7.40-7.38 frton buza őszre 6.80-6.85-6.83 frton, tengeri máj.-jun-ra 5.51-5.55 frton, zab tavaszra 5.80-5.81 frton, zab őszre 5.45-5.46 frton. káposztarepe aug.-szept.-re 11/8 frton.

A határidők hivatalos jegyzése: Buza tavaszra 7.37-7.39 frton, buza őszre 6.83-6.84 frton, tengeri május-jun-ra 5.54-5.55 frton, zab tavaszra 5.80-5.81 frton, zab őszre 5.42-5.44 frton, káposztarepe aug.-szept.-re 11/8-11/8 foriaton.

Felölös szerkesztő és kiadó laptulajdonos Vértési Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

418. szám.

ÁRJEGYZÉKE.

az „ISTVAN” gőzmalom készítményeinek

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENEN

és a folyó évi április 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megálapított s folyó évi június 1-én életbe lépött előadási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include AB. Asztali dara nagyszemű, C. Szinte középszerű, D. Királyliszt, 1. Lángliszt, 2. Montliszt, 3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű, 4. 2-od rendű, 5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű, 6. szinte 2-od, 7. Közép kenyérliszt 1-ső, 8. 3/4 Barna 1-ső, 8 3/4 Barna 2-od. á 70 kgr., 9. Lábliszt á 70 kgr., 10. Vere liszt á 50 kgr., 11. Finom korpa zsákkal 50, 12. Durva korpa zsákkal á 50 kgr. Prices range from 100 kíl to 3.—

Debreczen, 1887. Augusztus 24.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járá-bíró-ágnak 9841/1887 P. számú végzése folytán köz-
hírré tétetik, miszerint a debreczeni ipar
és keresk. bank részére Kékessi Imre és
n. je. debreczeni lakosoktól 110 frt töké-
ennek 1883. évi Julius hó 2. napjától
számítandó 6 % kamatai és eddig ösz-
szesen 34 frt 8 kr. perköltség erejéig
1884. évi aug. hó 26-án bíróság lefog-
lalt és 418 frt 30 krra becsült — házi-
butorok — és festményekből álló ingó-
ságok 1887. évi auguszt. hó 29. é. dé-
előtti 9 órákor kezdetét vevendő és Szap-
panos utcán, 416 számú háznál megtar-
tartandó nyilvános bírói árverésen, a
legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzre-
tés mellett, szükség esetén becsáron aló-
is, el fognak adatni.

Debreczen, 1887. évi auguszt. hó 13.
Török Péter
bírói kiküldött.

ÉN, Csillag Anna

185 ctm. hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam föltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövekedést és erősíti a hajbort, uraknál elősegíti egy teljes erős szakálnövekedést, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakálnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvja korai őszüléstől a legmagasabb korig.

Egy köcsög ára 50 frt. 1 frt, 2 frt. Postával küldés napoként a pénz-illes beklüldése vagy postautárvétel mellett az egész világra.

Csillag és társa.
BUDAPEST,
király-utca 26.

Árlejtési

h i r d e t m é n y.

A debreczeni ref. főiskolában levő tápintézet (convictus) részére az 1887—8 tanévre szükséges étel és kenyér kiszolgáltatására

folyó augusztus hó 29. d. e. 9 órákor a főiskolai gyűlésteremben

árlejtés

fog tartatni. Erre vállalkozni szándékozók azon hozzáadással hivatnak meg, hogy a szokásos bánatpénzt, illetőleg óvadékot készpénzben vagy értékpapírban magokkal hozni el ne mulasszák. Az árlejtés többi feltételei a főiskolai háznagy hivatalban d. e. 9—12 óra közt megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1887. aug. 23.
Az akadémiai igazgatóság.

Fölvívás a Szepességre.

Alulírott tudomására hozza a n. érdemi közönségnek, hogy mint eddig úgy a jövő iskolai évben is fogadok gymnasiális tanulókat I. osztálytól VI. osztályig, kik rendes oktatást veendének az osztálybeli tudományokban, különösen a németnyelvben is. Husz év óta foglalkozik alulírott magántanulólékkal. Hét évig volt gymnasiális tanár. Eddig 155 magántanulót vezetett nyilvános vizsgálatra. Tapasztalatai a nevelési téren eléggé szélesek.

Fölvétetik a tanuló egy iskolai évre 300 o. é. frt fizetéssel, ebben bentfoglaltatik a teljes ellátás, oktatás, és a németnyelvbéli alapos tanítás. A térsalgás német nyelvben történik. Vizsga tétetik valamely nyilvános gymnasiumnál. A vizsgálati díj és a mellett történt költségek a szülőket terhelik. Belépti idő szeptember első hete.

Elölegesen tudakozódhatni ez ügyben Debreczenben t. cz. Ormós Gábor urnál Battyáni utcza.

Stóosz (Abauj-Torna m.) Kassán át 1887, aug. 15.

Sztechlo Andor
evang. lelkész.

Szerkesztőség
S. échenyi-utca 51
kereskedő
HIRDE
előfizetési pénzek é
valamint a lap
minden k ö z l e m
Bérmentetlen leve
fog

XIV. é

Állami há

év II

A pénzügy
év április-juni
brutto-bevétel
tett kimutatás
bár — mint
megjegyzik —
mennyelzár
gyed eredmé
múlt év I. fe
hasonítva, a
többel kedvez
letben, mo
az okai: mer
az összehason
I. felének sz
kiadások és
ges viszonyt
a kiadások é
kevesbé sem
mérlegnek el
azon alapul,
közös ügy
hónvédél
„külön törvé
pességünk fő
gessé tevő p
nyomása alát
hitelek folyá
kiadni a mel
ben elő nem
hasonlításnál
ezt az összeg
helyesebben
tatózó 4.38
szembe állítj
sonló időszak
többlet
azonban a gy
hogy az 188
frt-al többet
bet vettünk b
ben. Ez nagy

A „Debrec

A p

fo

Győzelme
ajkaira, de az
hátra dőlve a
— Egy
Kissé os
lovagias ember
— Nos, é
próbára tenni.
leány.
— Elza
Fanny gu
— Ne ily
mezálunkon l
még egy szép
— Félig
beakarja venni
— Oh!
ni, aristokratá
Hisz önek is
— De El
meretlen a nag
és alakjaival.
— Hozza
fogom. Ab, vag
akarná letenni
ves gondoskod
önben igen n
lányka.
E szavak
báró hidegvér
— Semm
delkezni, — m
ját, egy kényt
Anna néjéhez
— S fog
de ingerkedve

Alapítva 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára harang és ércöntödéje
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánok részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK

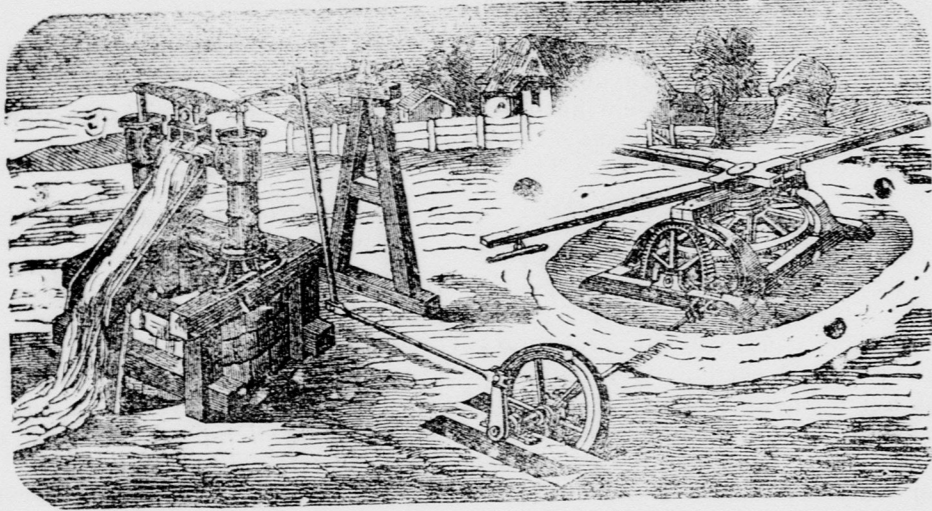
felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ívek hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok,

báli meghívók, névjegyek füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.